

ΚΑΘΕΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Π. Κολοβός

*Τμήμα Νοσηλευτικής Πανεπιστήμιο
Πελοποννήσου*

Καθετηριασμός ουροδόχου κύστης

η εισαγωγή καθετήρα στην ουροδόχο
κύστη δια της ουρήθρας

ΣΚΟΠΟΣ: Η διάγνωση και η θεραπεία πολλών ουρολογικών παθήσεων

- Ω ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ: συλλογή ούρων για καλλιέργεια, μέτρηση υπολείμματος ούρων, έγχυση σκιαγραφικής ουσίας, ουροδυναμική μελέτη του κατώτερου ουροποιητικού συστήματος
- Ω ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ: άρση απόφραξης (συχνό), παροχέτευση κύστης σε χειρουργικές επεμβάσεις, ακριβής μέτρηση ούρων (τήρηση ισοζυγίου), διαλείποντες καθετηριασμοί κύστης (νεκρογενής κύστη), έγχυση φαρμάκων

Αρχές & Τεχνικές Ι

- ∂ Ενημέρωση Ασθενούς
- ∂ Πλύσιμο των χεριών
- ∂ Σεβασμός της ατομικότητας
- ∂ Καθαρισμός ουρήθρας – Αντισηψία
- ∂ Τοπική Αναισθησία
- ∂ Άσηπτη Τεχνική

Αρχές & Τεχνικές II

- Ω Διατήρηση της αποστείρωσης του ουροιαθητήρα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας
- Ω Χρήση αποστειρωμένων γαντιών
- Ω Εφαρμογή αποστειρωμένου πεδίου
- Ω Πλύση των γεννητικών οργάνων με αντισηπτικό διάλυμα
- Ω Χρήση λιπαντικού

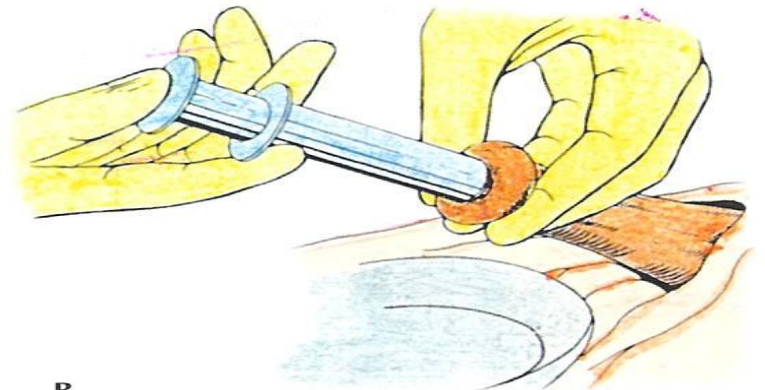
Τοποθέτηση Ουροκαθετήρα

- Ω Έλξη πέους, σταθερή
- Ω Ήπια προώθηση καθετήρα από το στόμιο.
- Ω Εισαγωγή όλου του καθετήρα
- Ω Φούσκωμα μπαλονιού καθετήρα από τη βαλβίδα
- Ω Ήπια έλξη αυτού

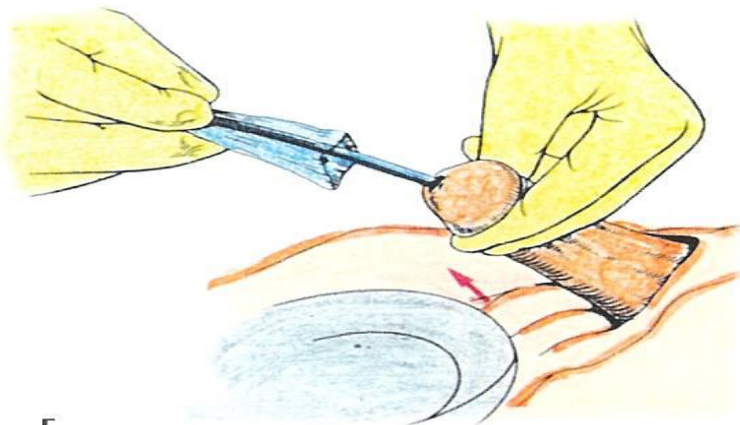

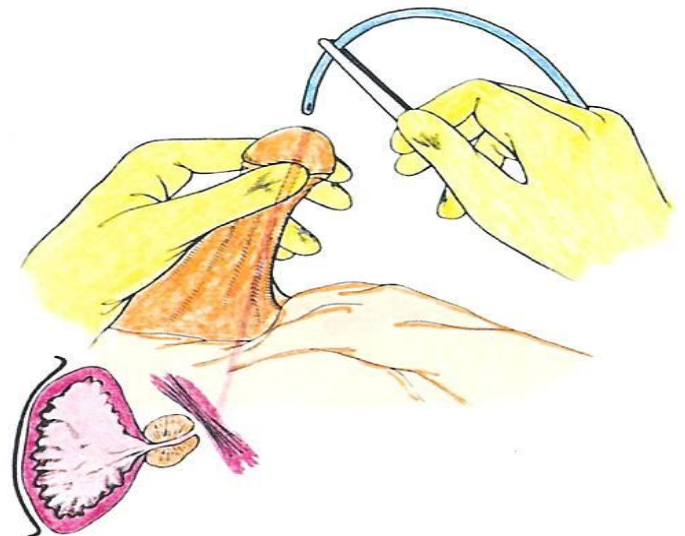
A

B

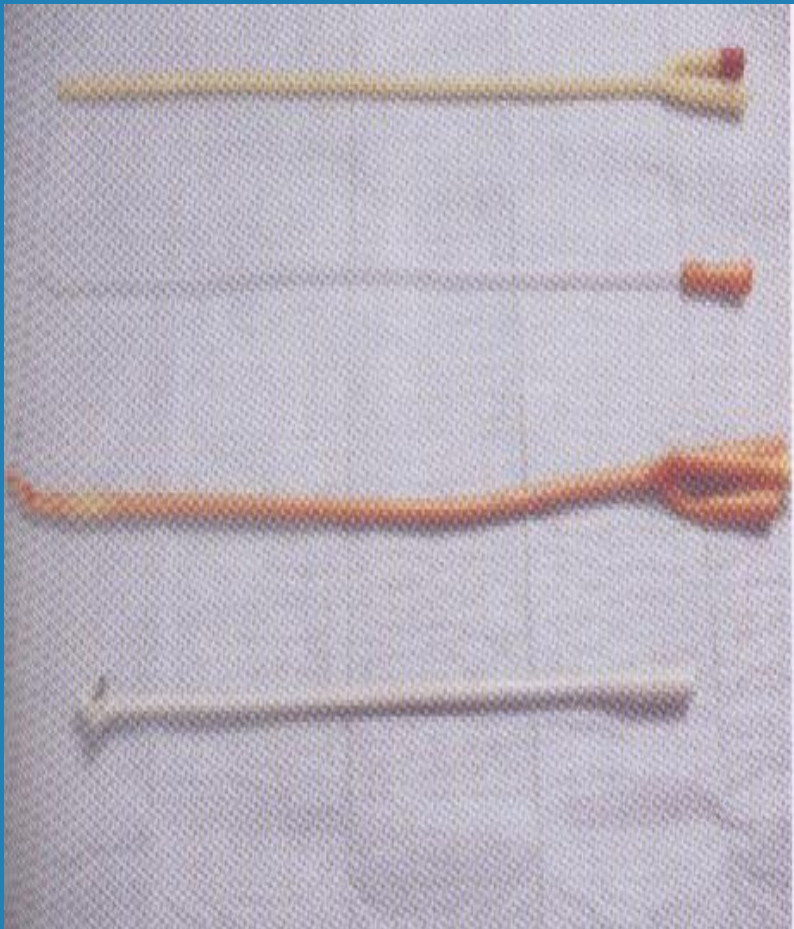

Г

Δ

Τύποι Καθετήρων

Ω ΑΠΛΟΣ FOLEY

Ω NELATON

Ω 3-WAY

Ω TIEMMAN

Ω PEZZER

Ω MALECOT

Καθετήρες κύστεως

Ω Το μέγεθός τους μετριέται με την κλίμακα French (Fr-Αμερική) ή Charrier (Ch-Ευρώπη) που αναφέρεται στη διάμετρο του καθετήρα

Ω $1 \text{ Fr} = 1 \text{ Ch} = 0,33 \text{ mm}$

Ω Άρα διάμετρο $1 \text{ mm} = \text{No } 3 \text{ Fr}$

Ω Έτσι καθετήρας No 18 Fr, έχει διάμετρο περίπου ??? mm.

Διάρκεια Καθετηριασμού

Δ Χρήση για όσο το δυνατό μικρότερο διάστημα

Δ Παραμονή μέχρι 14 ημέρες : Foley

Δ Μεγαλύτερη παραμονή (30-40ημέρες) : Silicone

Δ Πρέπει να επιλέγεται πάντα ο καταλληλότερος μικρότερος δυνατός καθετήρας

Σύστημα Συλλογής Ούρων

- Ω ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ
- Ω ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ
- Ω ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΟΥΡΟΚΑΘΗΤΗΡΕΣ
 - σε βαριά περιστατικά
 - σε πολύ δύσκολους καθετηριασμούς
 - προκαλούν συχνά έντονες δερματίτιδες στο πέος

Κλειστό σύστημα (κυκλώματος):

Ω αποτελείται από ένα σωλήνα με ένα κλείστρο που καταλήγει σε έναν βαθμονομημένο ασιό. Ο ασιός φέρει μια κάνουλα στην κάτω πλευρά για απόρριψη του περιεχομένου. Ο καθετήρας συνδέεται με τον ασιό μέσω ενός στομίου που υπάρχει στο ελεύθερο άκρο του σωλήνα. Παραμένει κλειστό καθόλη τη διάρκεια που ο ασθενής φέρει τον καθετήρα

Ασικός συλλογής ούρων- Ουροσυλλέκτης

- Διατηρείται σε επίπεδο χαμηλότερο της κύστης
- Στηρίζεται σε ειδικές βάσεις στην κλίνη του ασθενούς – ΠΟΤΕ ΣΤΟ ΠΑΤΩΜΑ
- Άδειασμα του ασικού με άλλον μιας χρήσης – απολύμανση της βαλβίδας μετά το άδειασμα
- Σε κάθε ασθενή χρησιμοποιείται διαφορετικός ασικός συλλογής ούρων
- Άδειασμα του ασικού κάθε 6-8 ώρες ή συχνότερα
- Ο ασικός ποτέ δεν αποσυνδέεται από το σύστημα για να τοποθετηθεί νέος άδειος

Αλλαγή καθετήρα

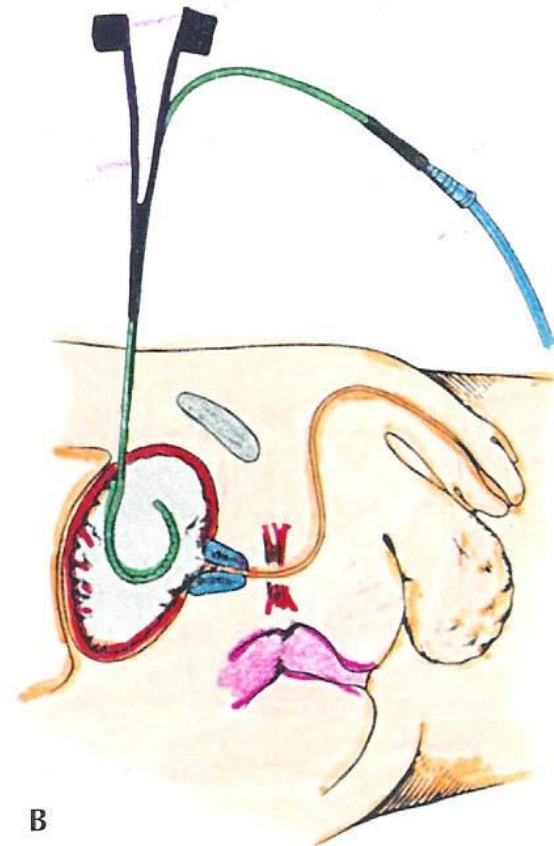
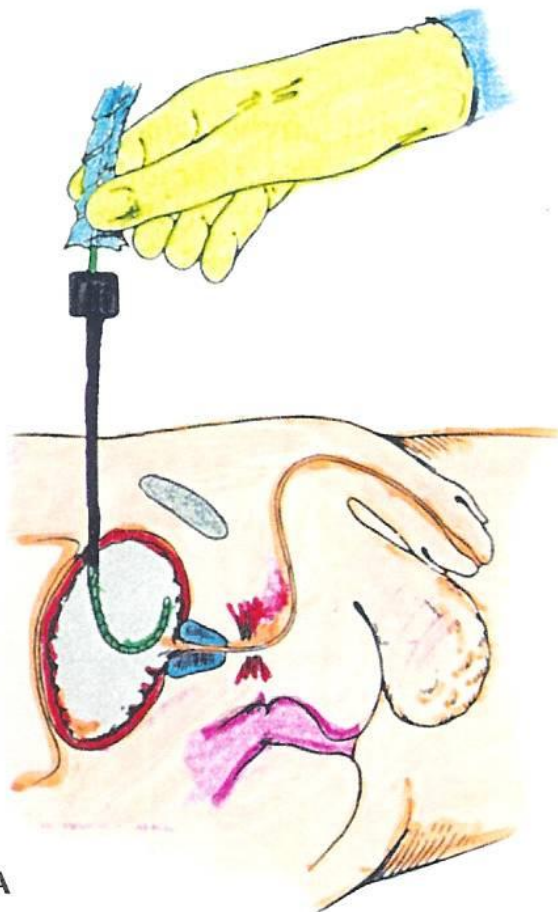
- Λάτεξ (Foley) 10-15 ημέρες
- Καθετήρες από Σιλικόνη (Foley) 30-40 ημέρες
- Να μην παραμένει περισσότερο από όσο είναι αναγκαίος
- Υγιεινή χεριών και άσηπτη τεχνική
- Λήψη υγρών
- Αποφυγή του καθετήρα όπου είναι δυνατόν

Ουροκαλλιέργεια (κ/α ούρων)

- Ω Πρόκειται για μικροβιολογική εξέταση που απαντά στο ερώτημα εάν ο άρρωστος έχει ουρολοίμωξη ή όχι.
- Ω Με αυτήν, αρχικά διαπιστώνεται εάν τα ούρα είναι στείρα, ή αυτά περιέχουν μικρόβια.
- Ω Στην 2^η περίπτωση εξετάζεται το είδος, ο αριθμός και η ευαισθησία των μικροβίων.

Τρόποι Λήψης των Ούρων για Καλλιέργεια

- Ω Συνήθως λαμβάνονται τα πρώτα πρωινά ούρα.
- Ω Σπανιότερα μπορεί να ληφθούν από καθετήρα (καθετηριασμός για άλλη αιτία, ή μόνιμος καθετήρας)
- Ω Ακόμη σπανιότερα μπορεί να απαιτηθεί υπερηβική παρακέντηση της κύστης

Βασικοί Κανόνες Λήψης των Ούρων για Καλλιέργειες

- Ω Για κ/α προτιμώνται τα πρώτα πρωινά ούρα από το μέσο ρεύμα της ούρησης.
- Ω Το δοχείο συλλογής με τα ούρα θα πρέπει να αποσταλεί στο εργαστήριο μέσα σε 10-15 λεπτά από τη στιγμή της λήψης.
- Ω Διαφορετικά, θα πρέπει να φυλαχθούν σε θερμοκρασία ψυγείου (2-4⁰ C)

Συλλογή Δείγματος Ούρων σε Άνδρα

- Ω Σχολαστικό πλύσιμο των χεριών
- Ω Καλός καθαρισμός των έξω γεν. οργάνων με σαπούνι και νερό (όχι αντισηπτικά διαλύματα)
- Ω Απόρριψη των αρχικών 5-10cc και συλλογή των επόμενων 5-10cc (μέσο ρεύμα ούρησης) χωρίς η ούρηση να διακοπεί
- Ω Σε όλη τη διάρκεια της διαδικασίας η αιροποσθία να είναι τραβηγμένη πίσω στη στεφανιαία αύλακα

Συλλογή Δείγματος Ούρων σε Γυναίκα

- Ω Ίδιες γενικές αρχές όπως και στον άνδρα
- Ω Ιδιαίτερη προσοχή στον σχολαστικό καθαρισμό των έξω γεννητικών οργάνων με σαπούνι και νερό.
- Ω Διατήρηση καλά ανοιχτών των μικρών χειλέων του αιδοίου καθ' όλη τη διάρκεια της ούρησης

Δειγματοληψία για κ/α ούρων από Καθετήρα Κύστης

- Ω Κλείνουμε τον αυλό του καθετήρα για 15 λεπτά με μια λαβίδα
- Ω Καθαρίζουμε τον καθετήρα πάνω από τη λαβίδα με γάζα εμποτισμένη σε αντισηπτικό
- Ω Παρακιντούμε με σύριγγα το ειδικό δειγματοληπτικό σημείο και αφαιρούμε 4-5ml ούρων
- Ω ΟΥΔΕΠΟΤΕ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΥΡΑ ΓΙΑ Κ/Α ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΚΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΟΥΡΩΝ ΣΕ ΑΣΘΕΝΗ ΜΕ ΟΥΡΟΚΑΘΕΤΗΡΑ

Παθογόνοι μικροοργανισμοί στα ούρα (σε επαρκή αριθμό)

- ∂ Escherichia coli
- ∂ Enterococci
- ∂ Neisseria gonorrhoeae
- ∂ Klebsiella-enterobacter-serratia
- ∂ Mycobacterium tuberculosis
- ∂ Proteus –pseudomonas aeruginosa
- ∂ Staphilococci-streptococci
- ∂ Trichomonas vaginalis
- ∂ Candida albicans

Νοσοκομειακές ουρολοιμώξεις οφειλόμενες στη χρήση ουροκαθετήρα

- Ω Αποτελούν το 40% των νοσοκομειακών λοιμώξεων
- Ω Το 80% αυτών σχετίζονται με την παρουσία ουροκαθετήρα
- Ω Συχνότητα καθετηριασμού → 25% των νοσηλευόμενων ασθενών

Αίτια νοσοκομειακών ουρολοιμώξεων οφειλόμενα σε ουροκαθετήρα

- Δ μακροχρόνια και άσκοπη χρήση ουροκαθετήρα
- Δ μη διατήρηση άσηπτης τεχνικής
- Δ πλημμελής διατήρηση του κλειστού κυκλώματος παροχέτευσης των ούρων
- Δ παλινδρόμηση ούρων από τον ουροσυλλέκτη στην κύστη

Διάνοιξη του Συστήματος Ουροκαθετήρα – Ουροσυλλέκτη

Ω Μόνο όταν είναι απαραίτητη

1. πλύσεις καθετήρα (με φυσιολογικό ορό και σύριγγα 60 cc)
2. πλύσεις κύστης (χρήση καθετήρα τριπλού αυλού)

Ω Γίνεται υπό άσηπτες συνθήκες

Ω Απαιτείται η χρήση αποστειρωμένων υλικών και πεδίου